

свързва с икономическите стратегии в социума, които стимулират нуклеарното семейство да бъде по-независимо. Терминологията е характерна за обществата, където конкуренцията играе по-основна роля от сътрудничеството и където икономическите ресурси са относително ограничени.

Индуктивният подход към системата на родството при ромите открил четвърта степен по сребрена линия – първите братовчеди – като граница на родството. Отвъд тази граница може да се очаква брачен обмен, който е дори предпочитан в групи като калдерашите, които практикуват брачен обмен чрез коемпцио. Причината за подобно предпочитание е, че обикновено на *руде* може да се разчита, че ще спазват паричните договорки и традиционните нравствени норми. Може също така да се разчита и на реципрочност при обмяна на жени – така, че да се поддържа равновесието във и между родовете, което дава възможност за по-продължителна ендогамия. В случай на нарушен баланс, би се нарушила или границата на родството, или принципът на ендогамия.

3.2. Раждаемост и репродуктивно поведение³⁵

Родството като социална класификационна система регулира социалните взаимоотношения и гарантира социалното възпроизводство на групата, изграждайки мрежа от социални статуси, обвързани с легитимизирани властови и идентификационни ролеви комплекси. Ако се приеме тезата, че “спрямо всички роднини, обединени от един термин, се прилага някакъв, повече или по-малко определен, модел на поведение” (*Радклиф-Браун 1997*), ромската родствена терминология е белег за съществуването на динамични групи от билатерални роднини. Тя отразява възможността големината на отделното семейство да варира от брачната двойка до разширено семейство, в което съжителстват до 7 поколения, без да съществува основание за конфликт между статусите на отделните индивиди, същевременно запазвайки ролевите комплекси, чрез функционална взаимозаменяемост.

Но, освен че детерминира идентичността на индивидите при тяхното раждане на основата на взаимоотношения на филиация с някои или с всички от предхождащите ги роднини, родството предполага социален контрол върху сексуалността, репродуктивното поведение, отглеждането и присвояването на децата (*Годелие 2001*). В този план на

³⁵ Значителна част от точка 3.2. бе представена като доклад по време на *Intimate and public worlds on the Balkans*, 13-та кръгла маса – ЮЗУ Неофит Рилски, Благоевград, 26-28.02.2004 г. по тази причина в текста са включени цитати от интервюта, записани и при предишни теренни работи и залегнали в теоретичния модел на настоящето изследване.